

O T S U S

Tallinn

02.01.12 nr 7.1-3/12-002

**U-M Soojus OÜ Kose, Kose-Uuemõisa ja
Ravila võrgupiirkondadele ühise hinnavalemi
ja selle alusel soojuse piirhinna
kooskõlastamise kohta**

1. HALDUSMENETLUSE ALUSTAMINE

Kaugkütteseaduse (KKütS) § 29 punkt 5 järgi on Konkurentsiametil (edaspidi KA) õigus kooskõlastada soojuse piirhindu KKütS-s sätestatud juhtudel ja korras. KKütS § 29 punktide 3 ja 4 kohaselt on KA-l õigus kontrollida soojusettevõtja raamatupidamist ja saada vajalikku teavet soojusettevõtja majandustegevuse kohta ning kontrollida soojusettevõtja poolt rakendatavat hinnakujundust. KKütS § 28 lõike 1 põhjal teostab KA vastavalt oma pädevusele järelevalvet soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga tegelevate ettevõtete osas.

KKütS § 1 lõike 2 alusel peavad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

KKütS § 9 lõige 1 sätestab, et KA-ga peab kooskõlastama müüdava soojuse piirhinna igale võrgupiirkonnale eraldi soojusettevõtja, kes:

- 1) müüb soojust tarbijale;
- 2) müüb soojust võrguettevõtjale edasimüügiks tarbijale;
- 3) toodab soojust elektri ja soojuse koostootmise protsessis.

KKütS § 8 lõike 3 kohaselt tuleb soojuse piirhind kujundada selliselt, et oleks tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- 2) investeeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

KKütS § 8 lõige 3 määrab ära alused, mida tuleb arvesse võtta piirhinna kujundamisel, kuid ei määra, millisest arvestamise metoodikast tuleb KA-l lähtuda soojuse piirhinna kooskõlastamisel. KA on välja töötanud ja avalikustanud veebilehel (<http://www.konkurentsiamet.ee>) "Soojuse piirhinna kooskõlastamise põhimõtted" (edaspidi Metoodika), mis kinnitati 30.06.2009 KA peadirektori käskkirjaga nr 1.1-2/09-0016. Metoodika puhul on tegemist kaalumisreeglite kehtestamisega eelkõige haldusele enesele suunatud halduseeskirja (haldusesisese akti) vormis, mis on otsustusprotsessis kaalutusõiguse teostamisel abistavaks vahendiks ning on siduv haldusorganile. Metoodikat kohaldades järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet.

Seega juhindub KA soojuse piirhinna kooskõlastamisel KKütS § 8 lõikest 3 ning KA poolt välja töötatud Metoodikast. Metoodikat rakendatakse järgmistel eesmärkidel:

- 1) tarbijate kaitsmine;
- 2) regulatsioonivõtete kasutamine, mis võimaldavad ettevõtjatel jääda majanduslikult ja finantsiliselt elujõuliseks, s.o katta jooksvad ärikulud ja finantseerida oma- ja võõrvahendite arvel vajalikke investeeringuid;
- 3) luua ettevõtjale piisav motivatsioon oma tegevuse efektiivsemaks korraldamiseks;
- 4) tagada investoritele vastuvõetav tulu nende poolt investeeritud kapitalilt ehk vähemalt samaväärne tulu, mida nad saaksid teistelt sama riskiastmega investeeringutelt.

Metoodika p 6.7 lähtuvalt kasutab KA soojuse hinna põhjendatuse kontrollimisel alljärgnevaid meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 2) ettevõtte ärikulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste ettevõtete ga nn *benchmarking*;
- 3) erinevate kulukomponentide põhjendatuse analüüs eksperthinnangute põhisel;
- 4) tehniliste näitajate analüüs (nt soojuse kadu võrkudes, kommertskaod, soojuse tootmise kasutegurid jms).

KKütS § 9 lõike 6 kohaselt peab soojuse müüja KA nõudel selgitama ja põhjendama piirhindade moodustamise aluseid. KKütS § 9 lõike 9 kohaselt on KA-l õigus nõuda soojusettevõtjalt või riigiasutuselt või kohaliku omavalitsuse asutuselt lisaandmeid, kui seda on vaja piirhinna kooskõlastamise otsuse tegemiseks või esitatud andmete kontrollimiseks.

KKütS § 9 lõikest 9¹ tulenevalt on soojusettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama KA-le uue piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.

KKütS § 9 lõike 10 järgi võib soojusettevõtja taotleda KA-lt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel.

Soojuse piirhinna kooskõlastamisel valemi alusel juhindub KA KKütS § 8 lõikest 3 ning KA poolt välja töötatud ja veebilehel (www.konkurentsiamet.ee) avaldatud metoodilisest juhendist "Juhend soojuse piirhinna kooskõlastamiseks valemi alusel ja korrektsiooni arvutamiseks" (edaspidi Juhend).

Soojusettevõtja poolt KKütS § 9 lõike 10 alusel taotletud hinnavalem peab olema kujundatud nii, et hinnavalemi alusel arvatav soojuse piirhind vastaks KKütS § 8 lõikele 3. Selleks, et KA poolt kooskõlastatud hinnavalemi rakendamisel arvatav soojuse piirhind vastaks KKütS § 8 lõikes 3 esitatud tingimustele, kuuluvad hinnavalemi kooskõlastamisel kontrollimisele hinnavalemis kajastuvate tegurite kujunemise aluseks olevad kõik hinnakomponendid (müügimaht, tootmise kasutegur, trassikadu, muutuvkulud, mittekontrollitavad kulud, tegevuskulud, kapitalikulu, põhjendatud tulukus ja prognoositud kütuse hinnad). Seetõttu viib KA läbi hinnavalemi kooskõlastamise taotluse menetluse, mis oma iseloomult on analoogne soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlusega, juhindudes KKütS § 8 lõikest 3, Metoodikast ja Juhendist.

KKütS § 9 lõike 5 kohaselt teeb KA soojuse piirhinna kooskõlastamise kohta otsuse 30 päeva jooksul alates nõuetekohase hinnataotluse esitamisest. Eriti keeruka või töömahuka kooskõlastamistaoitluse menetlemisel võib KA seda tähtaega pikendada 90 päevani, teatades tähtaja pikendamise eene esialgse tähtaja möödumist taotluse esitajale. KKütS § 9 lg 7 kohaselt peatub soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlemise tähtaeg, kui KA-le ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

22.12.2011.a registreeriti KA-s U-M Soojus OÜ taotlus Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugküttepiirkondadele ühise hinnavalemi ja selle alusel ühise soojuse piirhinna 72,03 €/MWh kooskõlastamiseks.

1.1. Taotleja andmed

U-M Soojus OÜ on kantud äriregistrisse 23.03.1998 aastal registrikoodiga 10412815, asukohaga Pikk 4b, Kose alevik, Kose vald, Harjumaa. U-M Soojus OÜ põhitegevusala on auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine. Ettevõtte majandusaasta algab 01.jaanuar ja lõppeb 31.detsember.

Kose Vallavolikogu on kasutanud KKütS § 5 lõige 2 tulenevat õigust määrata oma haldusterritooriumi piires kaugküttepiirkond, kehtestades oma 21.mai 2009.a määrusega nr 140 Kose vallas Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugküttepiirkonnad. Kose Vallavalituse määruse 14.juunist 2010.a nr 20 alusel on kooskõlastatud kolmele kaugküttepiirkonnale ühtne soojuse piirhind 59,31 €/MWh.

1.2. Menetluse käik ja asjaolud

08.11.2011.a registreeriti KA-s U-M Soojus OÜ (edaspidi UM) digitaalselt allkirjastatud hinnataotlus Kose valla Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugküttepiirkondadele ühise soojuse piirhinna kooskõlastamiseks.

10.11.2011.a saatis KA UM-le kirja, milles teatas, et ettevõtja taotluses toodud andmetes esinevad puudused.

11.11.2011.a saatis KA järeipärimise Kose Vallavalitsusse ja palus informatsiooni, kas Kose Vallavalitsus on nõus ühise müüdava soojuse piirhinna kehtestamisega kolmele kaugküttepiirkonnale.

14.11.2011.a kinnistas Kose Vallavalitsus KA-le oma kirjaga 14.11.2011.a nr 8-2/1954-1 nõusolekut ühise müüdava soojuse piirhinna kehtestamiseks kolmele kaugküttepiirkonnale.

15.11.2011.a. esitas UM uue korrigeeritud taotluse soojuse piirhinna 79,68 €/MWh kooskõlastamiseks.

Tulenevalt KKütS § 9 lg 7 peatus soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlemise tähtaeg perioodil 11.-15.11.2011.a. ehk 5 päeva.

29.11.2011.a edastas KA UM-le kirja, milles soovis täiendavaid andmeid ettevõtte põhivara ja investeeringute kohta.

02.12.2011.a esitas UM koos põhivarade nimekirjaga uue korrigeeritud taotluse soojuse piirhinna 74,23 €/MWh kooskõlastamiseks. Esitatud taotluses korrigeeris ettevõtte investeeringuid tegevusele, mille suhtes KA rakendab hinnaregulatsiooni.

Tulenevalt KKütS § 9 lg 7 oli taotluse menetlemise tähtaeg peatunud ajavahemikul 30.11.2011.a kuni 02.12.2011.a ehk 3 päeva, kuna KA-le ei esitatud tema poolt nõutud teavet, mis oli vajalik taotluse menetlemiseks.

05.12.2011.a tutvusid KA esindajad ettevõtte tegevuse ja katlamajade tööga Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugküttepiirkondades.

08.12.2011.a kirjaga nr 7.1-2/11-0430-002 esitas KA hinnangu UM poolt taotletud soojuse piirhinna põhjendatuse kohta 02.12.2011.a taotluses toodud andmete põhjal. KA andis haldusmenetluse seaduse § 40 lg 1 tulenevalt UM-le võimaluse kirjalikult esitada hiljemalt 15.12.2011.a oma arvamuse ja seisukohad hinnangus esitatud KA seisukohtade ja küsimuste kohta. Ühtlasi teatas KA, et soojuse piirhinna taotlust ei ole võimalik menetleda KKütS § 9 lõikes 5 nimetatud 30 päeva jooksul, sest Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila piirkonna soojuse piirhinna põhjendatuse analüüs hinnakomponentide lõikes kujunes prognoositust keerukamaks ja töömahukamaks.

15.12.2011.a edastas UM oma selgitused KA hinnangus toodud seisukohtade ja küsimuste kohta.

Tulenevalt KKütS § 9 lg 7 oli taotluse menetlemise tähtaeg peatunud ajavahemikul 09.12.2011.a kuni 15.12.2011.a ehk 7 päeva, kuna KA-le ei esitatud tema poolt nõutud teavet, mis oli vajalik taotluse menetlemiseks.

22.12.2011.a esitas UM uue korrigeeritud taotluse (edaspidi Taotlus) hinnavalemi ja selle alusel arvatud soojuse piirhinna 72,03 €/MWh kooskõlastamiseks. Esitatud Taotluses on ettevõtte muutnud tegevuskulusid ning soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks kasutatava põhivara arvestust.

22.12.2011.a Taotluses on UM prognoosinud müügituluks 11 300 MWh ning lubatud müügitulu summas 813,97 tuh €, sealhulgas:

- muutuvkulud	635,40 tuh €;
- mittekontrollitavad kulud	11,20 tuh €;
- tegevuskulud	103,68 tuh €;
- kapitalikulu	23,00 tuh €;
- põhjendatud tulukus	40,69 tuh €.

Alljärgnevas tabelis (vt Tabel 1) on kajastatud soojuse piirhinna 72,03 €/MWh arvutuse aluseks olevad hinnakomponendid Taotluse prognoositaval müügitulul 11 300 MWh. Eraldi on välja toodud soojuse piirhinna hinnavalemi komponendid.

Tabel 1. UM Taotluse andmed

	Ühik	Hinnavalemi komponendid
Kütteks primaarenergiat	MWh	15 114
Põlevkiviõli kütteväärtus	MWh/t	10,816
Tootmise kasutegur põlevkiviõli	%	85,0
Tootmismaht	MWh	12 847
Soojustrassi kaotegur	%	12,0
Soojustrassi kadu	MWh	1 547
Soojuse müügi maht	MWh	11 300
sh Kose	MWh	5 655
sh Kose-Uuemõisa	MWh	3 901
sh Ravila	MWh	1 744
Põlevkiviõli kogus	t	1 397,4
Põlevkiviõli hind (sh aktsiis ja võrguteenus)	€/t	444,32
Muutuvkulud	tuh €	635,40
Kulud põlevkiviõli ostuks	tuh €	620,89
Kulud elektrienergiale	tuh €	13,89
Muud kulud (kemikaalid, vesi- ja	tuh €	0,62
Mittekontrollitavad kulud	tuh €	11,20
Keskkonnatasud	tuh €	10,99
Riigilõiv	tuh €	0,10
Maamaks	tuh €	0,11
Tegevuskulud	tuh €	103,68
Kapitalikulu	tuh €	23,00
Põhjendatud tulukus	tuh €	40,69
KULUD KOKKU	tuh €	813,97
SOOJUSE PIIRHIND	€/MWh	72,03
KULUD KOKKU (v.a kütuse ostukulud)	tuh €	193,08
Hinnavalemi muutumatu tegur (kulud kokku (v.a. kütuse ostukulud) jagatud müügi mahuga)	€/MWh	17,09
Hinnavalemi kütuse tegur (kütuse kogus jagatud müügi mahuga)	t/MWh	0,123664

Tabelis 1 toodud Taotluse andmete alusel soovib ettevõtte kooskõlastada alljärgneva soojuse piirhinna valemi:

$$hind_{soojus} = 17,09 + 0,123664 \times hind_{põlevkiviõli} \pm korrektsioon \text{ (€/MWh)}$$

milles:

tegur 17,09

kujuneb alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müügi mahuga:

soojuse müügi maht	11 300	MWh
	tuh €	€/MWh
muutuvkulud (v.a kütuse ostukulud)	14,51	1,28
mittekontrollitavad kulud	11,20	0,99
tegevuskulud	103,68	9,18

	kapitalikulu	23,00	2,04
	põhjendatud tulukus	40,69	3,60
	kokku	193,08	17,09
tegur 0,123664	kujuneb soojuse tootmiseks kasutatava põlevkiviõli koguse 1 397,4 t jagamisel müüdava soojuse kogusega 11 300 MWh ehk $1\,397,4 / 11\,300 = 0,123664$;		
Hind _{põlevkiviõli}	põlevkiviõli ostuhind €/t (sh aktsiis ja transpordikulu);		
korrektsioon	soojuse hinna muutus tulenevalt valemis arvestatud põlevkiviõli prognoositud hinna ja tegelikult kujunenud hindade vahest (€/MWh).		

Alljärgnevalt esitab KA seisukohad UM poolt taotletud soojuse hinnavalemi ja soojuse piirhinna kooskõlastamise kohta hinnakomponentide lõikes võttes arvesse ettevõtte poolt Taotluses esitatud algandmeid (vt Tabel 1).

2. UM ÜLDISELOOMUSTUS

Tabel 2 annab ülevaate ettevõtte poolt esitatud tootmisseadmete, soojustrasside ning klientide kohta.

Tabel 2. UM üldandmed vastavalt taotlusele

Üldandmed	ühik	2009	2010	2011	2012
Katlamajade arv (KA regulatsioonis)	tk	3	3	3	3
Kose katlamaja, 1984, põlevkiviõli katel	MW	8,0	8,0	8,0	8,0
Kose-Uuemõisa katlamaja, 1989, põlevkiviõli katel	MW	2,2	2,2	2,2	2,2
Ravila katlamaja, 1988, põlevkiviõli katel	MW	1,0	1,0	1,0	1,0
Tootmisvõimsused kokku	MW	11,2	11,2	11,2	11,2
Kose soojustrasside pikkus	km	2,39	2,39	2,39	2,39
sh rekonstrueeritud	km	1,83	1,83	1,95	1,96
Kose-Uuemõisa soojustrasside pikkus	km	2,29	2,29	2,29	2,29
sh rekonstrueeritud	km	1,13	1,33	1,71	2,05
Ravila soojustrasside pikkus	km	0,46	0,46	0,46	0,46
sh rekonstrueeritud	km	0,16	0,16	0,16	0,21
Soojustrasside üldpikkus kokku	km	5,14	5,14	5,14	5,14
sh rekonstrueeritud kokku	km	3,12	3,32	3,82	4,22
Klientide arv (hoonete valdajate arv) kokku	tk	61	60	60	60
sh klientide arv Kose piirkonnas	tk	25	25	25	25
sh klientide arv Kose-Uuemõisa piirkonnas	tk	29	28	28	28
sh klientide arv Ravila piirkonnas	tk	7	7	7	7

UM tegeleb põhitegevusena soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga Kose valla Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugküttepiirkondades. Iga piirkonna soojusvarustus toimub vastava piirkonna katlamajast vastava kaugküttevõrgu kaudu.

UM toodab **Kose piirkonnas** soojust ühes katlamajas 1984.a paigaldatud õlikatlagaga, mille võimsuseks on 8,0 MW. Soojuse jaotamine toimub 2,39 km pikkuse kaugküttevõrgu kaudu, millest 2011.a lõpuga on rekonstrueeritud 1,95 km ehk 81,6% ($1,95 / 2,39 \times 100\% = 81,6\%$). Kose kaugküttevõrku on ühendatud 25 hoonet. **Kose-Uuemõisa piirkonnas** toodab ettevõtte

soojust ühes katlamajas 1989.a paigaldatud õlikatlaga, mille koguvõimsuseks on 2,2 MW. Soojuse jaotamine toimub 2,29 km pikkuse kaugküttevõrgu kaudu, millest 2011.a lõpuga on renoveeritud 1,71 km ehk 74,7% ($1,71 / 2,29 * 100\% = 74,7\%$). Kose-Uuemõisa kaugküttevõrku on ühendatud 28 hoonet. **Ravila piirkonnas** toodetakse soojust 1988.a paigaldatud õlikatlaga, mille koguvõimsuseks on 1 MW. Soojuse jaotamine toimub 0,46 km pikkuse kaugküttevõrgu kaudu, millest 2011.a lõpuga on rekonstrueeritud 0,16 km ehk 34,8%. Ravila kaugküttevõrku on ühendatud 7 hoonet. Lisaks osutab UM operaatorteenust **Oru piirkonna** lasteaias (katla võimsus 120 kW), koolimajas (katla võimsus 160 kW) ja külakeskus/raamatukogus (katla võimsus 210 kW). Oru soojuse tootmiseks vajalikud seadmed kuuluvad Kose Vallavalitsusele.

Soojuse tarbijate arv kaugküttepiirkondades jääb 2012.a samaks. Paikvaatlusel KA tuvastas, et kõigis kolmes katlamajas on olemas dubleerivad õlikatlad, mille vanus ja võimsus on sarnane põhikatla võimsusega, mis on küll töökorras, kuid mida pole aastaid kasutatud. UM-s on 8 töötajat, kes on seotud soojuse tootmise, jaotuse ja müügiga, sealhulgas on 0,07 regulatsiooni alla mitte kuuluva soojuse tootmisega seotud töötajat.

Taotluses esitas UM tegelikud andmed ettevõtte majandusaastate 2009 ja 2010 kohta ning prognoositud andmed 2011-2013 kohta. Vastavalt Metoodikale võtab KA analüüsimisel aluseks 2009 ja 2010 majandusaastate tegelikud andmed ja 2011.a prognoosi. Kuna kooskõlastamiseks esitatud hinnavalemi alusel kooskõlastatav uus soojuse piirhind rakenduks tarbijatele 2012. majandusaastal, on KA andmete analüüsimisel ja hinnavalemi kooskõlastamisel aluseks võtnud ettevõtja poolt majandusaastaks 2012 prognoositud näitajad.

3. SOOJUSE MÜÜGIMAHT NING TOOTMISE EFEKTIIVSUS JA TEHNILISED NÄITAJAD

Müügimahule hinnangu andmine on oluline, kuna Metoodika punkti 8.4 kohaselt on see aluseks soojuse piirhinna arvutamisel. Soojuse piirhind saadakse, kui soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks vajalikud põhjendatud kulude ja tulukuse summa jagatakse soojuse müügimahuga. Seega, mida väiksem on müügimaht, seda suuremaks kujuneb soojuse piirhind. Metoodika punkti 8.4 kohaselt kujuneb soojuse piirhind alljärgneva valemi alusel:

$$hind = \frac{T_{lubatud}}{m} \left(\frac{\text{€}}{MWh} \right)$$

kus:

$T_{lubatud}$ - regulatsiooniperioodil lubatud müügitulu soojuse müügil;
 m - regulatsiooniperioodil müüdav soojuse kogus.

Metoodika punkti 8.2 kohaselt lähtutakse lubatud müügitulu suuruse kindlaksmääramisel alljärgnevast valemist:

$$T_{lubatud} = K_{tegevus} + A + T_{P.T}$$

kus:

$T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu ehk regulaatori poolt reguleeritavate hindade alusel ettevõtja poolt regulatsiooniperioodil saadav müügitulu;

- $K_{tegevus}$ - ärikulud, mis ei sisalda reguleeritava tegevuse kapitalikulu (põhivara kulumit);
- A - kapitalikulu;
- $T_{P.T}$ - põhjendatud tulukus (ärikasum).

Metoodika punkti 2.20 kohaselt on regulatsiooniperiood periood, mil ettevõtja rakendas KA poolt kooskõlastatud soojuse piirhinda. Regulatsiooniperioodideks on 12 kuulised ajavahemikud alates KA kooskõlastatud soojuse piirhinna rakendamisest. Regulatsiooniperiood ei pea kattuma kalendriaasta ega ettevõtte majandusaastaga.

3.1. Müügiimaht (11 300 MWh)

UM seisukoht soojuse müügiimahu osas

Ettevõtte selgitas, et kolme eelnenud aasta tegelikud soojuse müügiimahud olid vastavalt:

- 2008.a müügiimaht 10 596 MWh
(sh Kose 5 294 MWh, Kose-Uuemõisa 3 672 MWh, Ravila 1 630 MWh);
- 2009.a müügiimaht 10 999 MWh
(sh Kose 5 473 MWh, Kose-Uuemõisa 3 800 MWh, Ravila 1 727 MWh);
- 2010.a müügiimaht 12 309 MWh
(sh Kose 6 156 MWh, Kose-Uuemõisa 4 197 MWh, Ravila 1 956 MWh).

Esitatud Taotluses prognoosis UM tariifiaasta 2012 soojuse müügiimahuks 11 300 MWh.

KA seisukoht soojuse müügiimahu osas

Taotluses toodud andmete alusel koostas KA tabeli 3.

Tabel 3. UM soojuse müügiimaht

	Ühik	2008	2009	2010	eelnevate keskmine	2011	2012
Soojuse müügiimaht kokku KA reg.	MWh	10 596	10 999	12 309	11 301	10 792	11 300
sh. Kose kaugküttepiirkond	MWh	5 294	5 473	6 156	5 641	5 312	5 655
sh. Kose-Uuemõisa kaugküttepiirkond	MWh	3 672	3 800	4 197	3 889	3 801	3 901
sh. Ravila kaugküttepiirkond	MWh	1 630	1 727	1 956	1 771	1 679	1 744
Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		3,8	11,9		-12,3	4,7

Tabelist 3 nähtub, et perioodil 2008-2010 on ettevõtte soojuse müügiimaht olnud vastavalt 10 596 MWh, 10 999 MWh ja 12 309 MWh ehk keskmiselt 11 301 MWh aastas. Seoses 2010.a oluliselt külmema talvega tõusis müügiimaht 11,9% võrreldes eelnenud 2009.aastaga. Tariifiaastaks 2012 planeerib ettevõtte müügiimahu -8,2% langust võrreldes 2010.aastaga, kuid ettevõtja prognoos on võrdne kolme eelnenud majandusaasta tegeliku keskmise müügiimahuga.

KA nõustub ettevõtja poolt Taotluses toodud müügiimahu prognoosimise põhimõtetega ja peab põhjendatuks tariifiaastaks 2012 prognoositud soojuse müügiimahu 11 300 MWh.

3.2. Trassikaod (1 547 MWh ehk 12 %)

Metoodikas on toodud kadude miinimumnõuded (millest kõrgemat trassikadu ei aktsepteerita) kaugkütetrassides eesmärgiga, et täita kaugkütteseaduse § 5 lõikest 1 tulenev nõue, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne. Trassikadude tehniliste nõuete sätestamise eesmärgiks on motiveerida soojusettevõtjaid tegema uusi investeeringuid trassikao vähendamiseks ning kaitsta tarbijaid ebaefektiivse jaotusteenuse jätkamise eest. Trassikao

miinimumnõuete osas on arvestatud Eestis olemasolevate kaugküttetrasside keskmist trassikao määra. Kaasaegse tehnoloogia kasutusele võtmisega on saavutatud Eestis efektiivsemates kaugkütte võrgupiirkondades trassikadu alla 16% (mõnedes isegi alla 10%), samas kui on kaugküttevõrke, kus trassikadu on üle 26%.

Soojuse piirhindade kooskõlastamisel võtab KA aluseks kooskõlastamisele eelnenud aastate trassikao tegelikud näitajad, mis ei või olla kõrgemad Metoodika punktis 6.9.1 toodud tehnilistest nõuetest (2012.a mitte üle 20%).

UM seisukoht trassikadude osas

Esitatud Taotluses prognoosis UM tariifiaastal 2012 trassikaoks 1 547 MWh aastas ehk 12% trassi antavast soojuse kogusest, millest annab ülevaate järgnev tabel 4.

Tabel 4. UM trassikadu aastate lõikes

	Ühik	2009	2010	2011	2012
Võrku toodetud soojus kokku	MWh	13 341	14 745	12 489	12 847
sh. Kose võrk	MWh	6 700	7 344	6 110	6 433
sh. Kose-Uuemõisa võrk	MWh	4 766	5 238	4 589	4 563
sh. Ravila võrk	MWh	1 875	2 163	1 790	1 851
Trassikaod kokku	MWh	2 342	2 436	1 697	1 547
	%	17,6	16,5	13,6	12,0
sh. Kose võrk	MWh	1 227	1 188	798	778
	%	18,3	16,2	13,1	12,1
sh. Kose-Uuemõisa võrk	MWh	966	1 041	788	662
	%	20,3	19,9	17,2	14,5
sh. Ravila võrk	MWh	148	207	111	107
	%	7,9	9,6	6,2	5,8
Investeering trasside parendusse	tuh €	75	52	83	70
sh. Kose võrk	tuh €	0	15		
sh. Kose-Uuemõisa võrk	tuh €	75	37	83	70

Ettevõtte on suutnud trasside rekonstrueerimise tulemusel 2008.aastal Kose võrgupiirkonnas olnud suhtelise trassikao 18,3% ja Kose-Uuemõisa suhtelise trassikao 20,3% viia tänaseks juba oluliselt madalamale tasemele, mis jäävad oluliselt madalamaks ka Metoodikas sätestatud miinimumnõuetest.

KA seisukoht trassikadude osas

UM poolt esitatud Taotluse (vt Tabel 2) järgi on ettevõtte kasutuses 5,14 km soojustrasse, millest 2011.a lõpuks on 74,3% ehk 3,82 km on rekonstrueeritud. 2011.a aastal rekonstrueeris ettevõtte 121 m trasse Kosel ja 379 m Kose-Uuemõisas. 2012.a planeerib ettevõtte uuendada 342 m soojustrasse Kose-Uuemõisas ja 50 m Ravilas, kokku summas 83 tuh €.

Esitatud Taotluses prognoosis UM tariifiaastal 2012 trassikaoks 1 547 MWh aastas ehk 12% trassi antavast soojuse kogusest. Tabel 4 näitab, et 2012.aastaks planeeritav absoluutne trassikadu 1 547 MWh on 150 MWh madalam eelnenud majandusaasta kaost. Suhteline prognoositud trassikadu 12% jääb allapoole Metoodika punktis 6.9.1 toodud miinimumnõuet (2012.a mitte üle 20%).

Eeltoodust tulenevalt peab KA tariifiaastaks 2012 prognoositud suhtelist trassikadu 12% ehk absoluutväärtuses 1 547 MWh põhjendatuks.

3.3. Tootmise kasutegur (85,0%)

Metoodika punkti 6.10. kohaselt võetakse soojuse piirhinna arvestuses aluseks soojuse tootmise näitajad, mis on kooskõlas Metoodika punktis 6.10.1 toodud miinimumnõuetega. Metoodikas on toodud tehnilised miinimumnõuded soojuse tootmise kasutegurile kütuse alumise kütteväärtuse alusel soojuse tootmisel maagaasist, vedelkütusest ja tahkekütusest eesmärgiga, et täita kaugkütteseaduse § 5 lõiget 1, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne. Nõuded soojuse tootmise kasuteguri osas erinevad sõltuvalt kasutatavast kütusest ja seadme vanusest, sest erinevate tehnoloogiate kasutusele võtmisega ja erinevate kütuste põletamisega nendes seadmetes on võimalik saavutada erinev tootmise kasutegur. Kasutegurite tehnilised näitajad on saadud Konkurentsiameti andmebaasis kajastatud maagaasist, vedelkütusest ja tahkekütusest soojuse tootjate kasutegurite keskmisena. Soojuse piirhindade kooskõlastamisel võtab KA aluseks kooskõlastamisele eelnenud aastate soojuse tootmise kasuteguri tegelikud näitajad, mis ei või olla madalamad Metoodika punktis 6.10.1 toodud tehnilistest nõuetest.

Metoodika punktis 6.10.1. eeldatavad tehnilised miinimumnõuded soojuse tootmise kasuteguri osas tahkekütusest mitte alla 80%, uutel seadmetel mitte alla 85% ja vedelkütusest mitte alla 85%, uutel seadmetel mitte alla 90%. Metoodika punkti 6.10.2. alusel loetakse uuteks seadmeteks seadmeid, mille vanus on alla kümne aasta.

Tootmise kasuteguri näitaja on oluline, sest mida kõrgem on soojuse tootmise kasutegur, seda vähem kulub kütust ühe MWh soojuse tootmiseks, kahjustatakse vähem keskkonda ning kujundatakse tarbijatele soodsam hind.

UM seisukoht tootmise kasutegurite osas

Esitatud Taotluses prognoosis UM tariifiaastal 2012 soojuse tootmise kasuteguriks põlevkiviõli baasil 85%. Ettevõtte kasutuses on kolm põlevkiviõli katelt, mis on vanemad kui 10 aastat. Tootmise kasuteguri prognoosimisel on ettevõtte lähtunud 2009. ja 2010.aastal tegelikult kujunenud kasuteguritest.

Taotluse andmete alusel on KA koostanud tabeli 5, mis annab ülevaate eelnenud aastatel kujunenud soojuse tegelike kasutegurite ja UM poolt tariifiaastaks 2012 prognoositud kasutegurite kohta katlamajade lõikes.

Tabel 5. UM soojuse tootmise kasutegurid aastate lõikes

Katlamaja		Ühik	2009	2010	2011	2012
Primaarenergia kogus kokku		MWh	15 696	17 347	14 697	15 114
Kose katlamaja	primaarenergia	MWh	7 887	8 640	7 197	7 568
	võrku	MWh	6 700	7 344	6 110	6 433
	tootmise kasutegur	%	85,0	85,0	84,9	85,0
Kose-Uuemõisa katlamaja	primaarenergia	MWh	5 603	6 165	5 399	5 368
	võrku	MWh	4 766	5 238	4 589	4 563
	tootmise kasutegur	%	85,1	85,0	85,0	85,0
Ravila katlamaja	primaarenergia	MWh	2 206	2 542	2 101	2 178
	võrku	MWh	1 875	2 163	1 790	1 851
	tootmise kasutegur	%	85,0	85,1	85,2	85,0
Võrku väljastatud soojus kokku		MWh	13 341	14 745	12 489	12 847
Tootmise keskmine kasutegur		%	85,0	85,0	85,0	85,0

KA seisukoht tootmise kasuteguri osas

Kuna ettevõtte poolt kasutatavad katlad on vanemad kui 10 aastat, siis Metoodika järgi eeldatavad miinimumnõuded tootmise kasuteguri osas on vedelkütusest mitte alla 85%.

Tabelist 5 on näha, et ettevõtte planeerib Kose, Ravila ja Kose-Uuemõisa katlamajas tariifiaastaks 2012 eelmise majandusaasta tegelikke kasutegureid, vastavalt 85%, mis vastavad eelnevalt nimetatud nõudele.

Tulenevalt eeltoodust ning Metoodika punktis 6.10.1 toodud kasuteguri miinimumnõudest soojuse tootmisel põlevkiviõlist, **peab KA ettevõtja poolt tariifiaastaks 2012 prognoositud tootmise kasutegurit põlevkiviõlist 85% põhjendatuks.**

3.4. Soojuse tootmiseks vajalik kütuse kogus

UM seisukoht kütuse koguste osas (põlevkiviõli 1 397,4 t)

Esitatud Taotluses on ettevõtte 2012.aastaks prognoositud kütuse koguse määramisel lähtunud prognoositud müügi mahust, tootmise kasuteguritest ning põlevkiviõli kütteväärtustest. KA on koondanud Taotluses esitatud andmed tabelisse 6.

Tabel 6. UM toodetud soojus kasutatavate kütuseliikide ja aastate lõikes

	Ühik	2009	2010	2011	2012
Põlevkiviõlist toodetud soojus	MWh	13 341	14 745	12 489	12 847
Tootmise kasutegur põlevkiviõlist	%	85,0	85,0	85,0	85,0
Põlevkiviõlist toodetud primaarenergiakogus	MWh	15 696	17 347	14 697	15 114
Põlevkiviõli kütteväärtus	MWh/t	10,816	10,816	10,816	10,816
Põlevkiviõli kogus	t	1 451	1 604	1 359	1 397,4

Esitatud taotluse kohaselt on 2012.aastaks prognoositud põlevkiviõli ostukoguseks 1 397,4 t.

KA seisukoht kütuse koguse osas

Kütuse kogustele hinnangu andmiseks on KA lähtunud soojuse tootmismahust, soojuse tootmise kasuteguritest ja kütteväärtusest [kütuse primaarenergia (MWh) = kütusest toodetud soojus (MWh) / tootmise kasutegur (%) * 100%].

KA, kontrollinud UM primaarenergia ja kütuse koguse arvutust on seisukohal, et ettevõtja on õigesti arvestanud põlevkiviõli ostukoguse. Käesoleva otsuse punktis 3.1 luges KA põhjendatuks müügi mahtu 11 300 MWh, punktis 3.2 toodud põhjendustel trassikadu 1 547 MWh ehk 12% ja punktis 3.3 toodud põhjendustel tootmise kasutegurit põlevkiviõlist 85%. Eelnenud andmete alusel on vajalik põlevkiviõlist toodetud primaarenergia kogus on 15 114 MWh [12 847 / 0,85 = 15 114], mis moodustab põlevkiviõli keskmise kütteväärtuse 10,816 MWh/t juures põlevkiviõli koguse 1 397,4 t (15114 MWh / 10,816 MWh/t = 1 397,4 t).

Tulenevalt eeltoodust peab KA tariifiaastal 2012 põhjendatuks ettevõtja poolt prognoositud põlevkiviõli ostukogust 1 397,4 t.

4. SOOJUSE PIIRHINNA KOMPONENDID

Tulenevalt Metoodika punktist 6 kontrollib KA ettevõtte ärikulude põhjendatust ja lülitab hinda ainult põhjendatud kulud. Metoodika punkti 6.1 kohaselt jaotatakse analüüsi käigus ettevõtja ärikulud alljärgnevalt:

- muutuvkulud;
- mittekontrollitavad kulud;
- tegevuskulud,
- kapitalikulu.

Metoodika punkti 6.8 kohaselt võib KA tehnilise efektiivsuse tõstmiseks või tegevuskulude kokkuhoiduks määrata ettevõtjale arenduskohustuse konkreetseks ajaperioodiks.

KKütS § 7 lõige 2 sätestab, et soojusettevõtja peab oma raamatupidamises pidama eraldi arvestust soojuse tootmise, jaotamise, müügi ja nende tegevustega mitteseotud tegevusalade kohta.

UM, võtnud arvesse eelpooltoodut, esitas KA-le koos soojuse piirhinna ja hinnavalemi kooskõlastamise taotlusega ka soojuse tootmise, müügi ja jaotamise tegevuse kasumiaruande ning ülevaate põhivarast ja planeeritavatest investeringutest. Järgnevalt on analüüsitud eraldi kasumiaruande põhiosasid tulenevalt Metoodika punktist 6.1.

4.1. Muutuvkulud (635,4 tuh €)

Muutuvkuludeks on tulenevalt Metoodika punktist 6.3 arvestatud kulud, mis muutuvad oluliselt koos tootmismahu muutumisega. UM puhul on sellisteks kuludeks soojuse tootmiseks kasutatava kütuse, elektrienergia, kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulud.

UM seisukoht muutuvkulude osas

Esitatud Taotluses prognoosib UM tariifiaastaks 2012 muutuvkulusid summas 635,40 tuh €. Taotluse kohaselt moodustuvad muutuvkulud alljärgnevalt:

- kütuse sisseostukulu 620,89 tuh €;
- elektrienergia sisseostukulu 13,89 tuh €;
- muu muutuvkulu 0,62 tuh €,
  - sh kemikaalid 0,20 tuh €;
  - vee- ja kanalisatsiooniteenus 0,42 tuh €;

kokku summas 635,40 €.

KA seisukoht muutuvkulude osas

Järgnevalt annab KA hinnangu ettevõtte taotletud muutuvkuludele kuluridade lõikes.

4.1.1 Kütuse sisseostukulud (620,89 tuh €)

Põlevkiviõli sisseostuhinna analüüs on oluline, sest mida kõrgem on kütuse sisseostuhind, seda suuremaks kujunevad lubatud müügitulus kajastatud kütuse ostukulud ning seda kõrgemaks kujuneb müüdava soojuse piirhind, mis saadakse lubatud müügitulu väärtuse jagamisel soojuse müügi mahuga.

UM seisukoht kütuse sisseostukulude osas

Esitatud Taotluse kohaselt prognoosis UM tariifiaastaks 2012 kütuse ostukuluks 620,89 tuh € ja kaalutud keskmiseks põlevkiviõli sisseostuhinnaks 444,32 €/t koos aktsiisi ja transporditasuga. UM selgituste kohaselt tarnitakse põlevkiviõli mark „kesk“ Evail Oil OÜ-lt. Vastavalt lepingule nr 30092011 (sõlmitud 30.09.2011) Lisale 1 (sõlmitud 14.10.2011)

kujuneb põlevkiviõli ostuhinnaks koos transpordikuluga 429,99 €/t, millele lisandub aktsiis 15,01 €/t (vastavalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lõikele 8), kokku põlevkiviõli ostuhind 445 €/t. KA on koondanud Taotluses esitatud andmed Tabelisse 7.

Tabel 7. UM 2012.a kütusekulude prognoos

	Ühik	2009	2010	2011	2012
Põlevkiviõlist toodetud primaarenergiakogus	MWh	15 696	17 347	14 697	15 114
Põlevkiviõli kütteväärtus	MWh/t	10,816	10,816	10,816	10,816
Põlevkiviõli kulu	t	1 451	1 604	1 359	1 397
Põlevkiviõli ostuhind	€/t	277,89	305,13	380,25	444,32
Kulud kütuse ostuks kokku	tuh €	403,3	489,4	516,7	620,89

KA seisukoht kütuste sisseostukulude osas

Põlevkiviõli hind on ettevõtjast sõltumatu kulu, mis sõltub maailmaturu kütuste hindadest. UM ostab soojuse tootmiseks vajaliku põlevkiviõli Evail Oil OÜ-lt. KA võrdles Taotluses esitatud põlevkiviõli kaalutud keskmist sisseostuhinda 444,32 €/t (sh aktsiis ja transpordikulu) sarnase kütteväärtusega AS Eesti Energia Õlitööstuse põlevkiviõli mark C müügihinnaga. Põlevkiviõli mark C müügihinnaks¹ alates 01.12.2011.a on tehases 410 €/t, millele lisandub kütuseaktsiis ning transpordikulu kokku summas 40 €/t. Kuna UM poolt Taotluses esitatud põlevkiviõli ostuhind on 1,26% ($444,32 / 450 * 100\% - 100\% = 1,26\%$) madalam Eesti Energia Õlitööstuse põlevkiviõli mark C ostuhinnast 450 €/t (sh aktsiis ja transpordikulu), siis KA loeb põhjendatuks ettevõtte prognoositud kaalutud keskmise põlevkiviõli ostuhinna 444,32 €/t (sh. aktsiis ja transpordikulu).

KA on käesoleva kirja punktis 3.4 selgitanud, et peab tariifiaastaks 2012 prognoositud põlevkiviõli kogust 1 397,4 t põhjendatuks ja käesolevas punktis on pidanud põhjendatuks põlevkiviõli ostuhinda 444,32 €/t. Seega kujuneb põlevkiviõli sisseostukuludeks 620,89 tuhat € ($1\,397,4 * 444,32 = 620,89$ tuhat €). **Tulenevalt eeltoodust on KA seisukohal, et tariifiaastaks 2012 prognoositud kütuste sisseostukulud 620,89 tuhat € on põhjendatud.**

4.1.2 Vee- ja kanalisatsiooniteenuse ning kemikaalide ostukulud (0,62 tuhat €)

UM seisukoht kemikaalide-, vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulude osas

Esitatud Taotluse põhjal taotleb UM kemikaalide-, vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulud lülitamist hinnavalemisse püsitemuri „*tegur 17,09*“ kaudu.

Taotluse kohaselt jagunevad ettevõtte prognoositud muud muutuvkulud järgnevalt:

- vee- ja kanalisatsiooniteenus 0,42 tuhat €,
- kemikaalide kulu 0,2 tuhat €.

Ettevõtte Taotluse kohaselt on kemikaalide kulu allikaks vee töötlemiseks vajalikud kemikaalid, milleks on 2012.a prognoositud 0,2 tuhat €.

Vee- ja kanalisatsiooniteenust ostab ettevõtte OÜ-lt Kose Vesi. Majandusaastal 2010 tarbiti vett 269 m³ ning reovee ärajuhtimise ja puhastamisteenust 63 m³. Ühe m³ teenuse keskmiseks hinnaks kujunes 1,18 €/m³. Majandusaastal 2012 prognoosib ettevõtja vee ja kanalisatsiooni tarbimise langust võrreldes 2010.a tegeliku tarbimisega. Vee ja kanalisatsiooniteenuse ostukulu prognoosimisel on aluseks võetud veekulu kogus 240 m³ ning reovee ärajuhtimise ja

¹ <https://www.energia.ee/et/oil/oilandgas/oilsales>

puhastamise kogus 61 m³. 01.jaanuar 2012.a kehtima hakkava OÜ Kose Vesi veeteenuste hinnakirja² alusel kujuneb teenuse sisseostukuluks 0,42 tuh €.

KA seisukoht kemikaalide-, vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulude osas

Kemikaalide kasutamine soojuskandjaks oleva vee töötlemiseks on soojuste tootmis- ja jaotusprotsessist tulenev vajadus ja seega on kulu 0,2 € aastas põhjendatud.

Vee- ja kanalisatsiooniteenus on katlamaja käiguhoidmiseks vajalik teenus. Ettevõtte on Taotluses vee- ja kanalisatsiooniteenuste summaks kalkuleerinud 0,42 tuh €. KA, kontrollitud UM veeteenuse ostukulude arvutust 01.01.2012.a kehtima hakkava OÜ Kose Vesi hinnakirja alusel, peab põhjendatuks vee- ja kanalisatsiooni teenuse kulud 0,42 tuh € aastas.

4.1.3 Elektrienergia sisseostukulud (13,89 tuh €)

UM seisukoht elektrienergia sisseostukulude kujunemise osas

Esitatud Taotluse põhjal taotleb UM elektrienergia ostukulude lülitamist hinnavalemisse püsitageuri „tegur 17,09“ kaudu.

Taotluse põhjal soovib UM kooskõlastada tariifiaasta 2012 elektrienergia ostukuludid 13,89 tuh € aastas ostukoguse 168 302 kWh korral. Elektrienergiat ostetakse Kose-Uuemõisas ja Ravila piirkonnas Eesti Energia AS-ilt hinnapaketi EN2 alusel. Võrguteenust Ravilas hinnapaketi V4 ja Kose-Uuemõisas hinnapaketi VMA4 alusel. Kosel ostetakse elektrienergiat OÜ-lt Lightfood Eesti Energia hinnapakettide EN2 ja VMA4 alusel. Kose katlamaja tarbib 47%, Kose-Uuemõisa 34% ja Ravila 19% kogu elektrienergiast, kusjuures ostetavate ampriite kogus koos kokku moodustab 243 A (sh Kose 100 A, Kose-Uuemõisa 80 A, Ravila 63 A). Keskmiselt 48% elektrienergiast tarbitakse päevase tariifi ja 52% öise tariifi alusel.

UM poolt esitatud elektrienergia tarbimise andmed aastate ja piirkondade lõikes on KA koondanud tabelisse 8.

Tabel 8. UM elektrienergia kulu aastate lõikes

	Ühik	2009	2010	2011	2012
Soojuste müügiimaht kokku	MWh	10 999	12 309	10 792	11 300
Elektrienergia tarbimine kokku	kWh	189 681	175 679	160 800	168 306
Elektrienergia koguse muutus	%		-7,4	-8,5	4,67
Elektrienergia erikulu*	kWh/MWh	17,25	14,27	14,90	14,89
Elektrienergia ostukulud	tuh €	13,66	13,19	13,32	13,89

*) elektrienergia erikulu = elektrienergia tarbimine kWh / soojuste müügiimaht MWh

KA seisukoht elektrienergia sisseostukulude osas

Käesoleva otsuse punktis 3.1 pidas KA põhjendatuks prognoositud soojuste müügiimahtu 11 300 MWh. Tarbitavaks aktiivenergia koguseks tariifiaastal 2012 on ettevõtja prognoosinud 168 306 kWh, mis teeb elektrienergia erikuluks müügiimahu suhtes 14,89 kWh/MWh. Nimetatud erikulu on 4,3% (14,89/14,27*100/-100%) kõrgem 2010.a tegelikust erikulust, kuid võrdne 2011.a prognoositava erikuluga (leitnud ettevõtja poolt esitatud elektrienergia 11 kuu ostuarvete põhjal). Absoluutväärtuses on tariifiaastaks 2012 prognoositud aktiivenergia kogus 7 373 kWh võrra (168 306 – 175 679 = -7 373 kWh) väiksem 2010.a tegelikust kogusest.

² <http://www.kosevesi.ee/>

Tabel 8a. UM elektrienergia ostukulude kujunemine 01.01.2012 kehtima hakkava hinnakirja alusel

Hinnakiri EN2 + VML2 (VMA4)	Ühik	Hinnakiri 01.01.2012		Kose piirkond	
		hind	kulu €		
				reaktiivenergia	69 558 kvarh
elektrienergia päevatariif	€/kWh	0,0388	1 491,7	elektrienergia tarbimine kokku	78 707 kWh
elektrienergia öötariif	€/kWh	0,0225	905,9	sh päevane tarbimine	38 446 kWh
võrguteenuse päevatariif	€/kWh	0,0399	1 534,0	sh öine tarbimine	40 261 kWh
võrguteenuse öötariif	€/kWh	0,0235	946,1	ampreid kuus	100 A
võrguteenuse ampritasu	€/A kuus	0,27	324,0		
reaktiivenergia tarbimine alla 6 kV pingel	€/kvarh	0,0064	445,2		
taastuenergiatasu	€/kWh	0,0097	480,1		
elektriaktsiis	€/kWh	0,00447	351,8		
Tasu näitude reg. eest	€/kuus	1,5339	18,4		
KOKKU	tuh €		6,50		
Hinnakiri EN2 + VML2 (VMA4)	Ühik	Hinnakiri 01.01.2012		Kose-Uuemõisa piirkond	
		hind	kulu €		
				reaktiivenergia	47 008 kvarh
elektrienergia päevatariif	€/kWh	0,0388	1 041	elektrienergia tarbimine kokku	56 708 kWh
elektrienergia öötariif	€/kWh	0,0225	672	sh päevane tarbimine	26 837 kWh
võrguteenuse päevatariif	€/kWh	0,0399	1 071	sh öine tarbimine	29 871 kWh
võrguteenuse öötariif	€/kWh	0,0235	702	ampreid kuus	80 A
reaktiivenergia tarbimine alla 6 kV pingel	€/kvarh	0,0064	301		
taastuenergiatasu	€/kWh	0,0097	346		
elektriaktsiis	€/kWh	0,00447	253		
võrguteenuse ampritasu	€/A kuus	0,27	259		
KOKKU	tuh €		4,65		
Hinnakiri EN2 + V4	Ühik	Hinnakiri 01.01.2012		Ravila piirkond	
		hind	kulu €		
				elektrienergia tarbimine kokku	32 891 kWh
elektrienergia päevatariif	€/kWh	0,0388	618	sh päevane tarbimine	15 919 kWh
elektrienergia öötariif	€/kWh	0,0225	382	sh öine tarbimine	16 972 kWh
võrguteenuse päevatariif	€/kWh	0,0382	608	ampreid kuus	63 A
võrguteenuse öötariif	€/kWh	0,0221	375		
võrguteenuse ampritasu	€/A kuus	0,37	280		
võrguteenuse mõõtesüsteemi tasu	€/kuus	1,69	20		
taastuenergiatasu	€/kWh	0,0097	319		
elektriaktsiis	€/kWh	0,00447	147		
KOKKU	tuh €		2,75		

Tabel 8a alusel kujuneb elektrienergia põhjendatud ostukuludeks 13,89 tuh €, mis ühtib Taotluses esitatuga (vt Tabel 1). Lähtudes eeltoodust, peab KA põhjendatuks elektrienergia sisseostukulud 13,89 tuh €.

Kokkuvõte UM muutuvkulude kohta – kuna KA on eelnevalt lugenud põhjendatuks kütuse sisseostukulud 620,89 tuh €, elektrienergia ostukulud 13,89 tuh € ning kemikaalide-, vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulud 0,62 tuh €, siis peab KA põhjendatuks muutuvkulud summas 635,40 tuh €.

4.2. Mittekontrollitavad kulud

Mittekontrollitavate kuludena defineerib KA vastavalt Metoodika punkti 6.2.2 alusel kulusid, mis ei ole mõjutatavad ettevõtte majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad ettevõttevälistest teguritest (näiteks riigilõivud, maamaks, saastetasud). Metoodika punkti 6.2.3 kohaselt rakendatakse mittekontrollitavatele kuludele täielikku hindades kajastamise printsiipi, mistõttu kontrollib KA nende kulude arvestuse põhimõtteid.

UM taotlus mittekontrollitavate kulude osas (11,2 tuh €)

Esitatud Taotluse põhjal taotleb UM mittekontrollitavate kulude lülitamist hinnavalemisse püsiteguri „*tegur 17,09*“ kaudu.

Esitatud Taotluses prognoosis UM majandusaastal 2012 mittekontrollitavateks kuludeks 11,2 tuh €, mille moodustavad:

- keskkonnatasud 10,99 tuh € aastas;
- riigilõivud 0,10 tuh € aastas;
- maamaks 0,11 tuh € aastas.

Keskkonnatasud 10,99 tuh €

Ettevõtja selgitas, et keskkonnatasude arvestuse aluseks on kütuses sisalduv primaarenergia kogus 15 114 MWh, mis leitakse põlevkiviõli koguse 1 397,4 tonni ja põlevkiviõli alumise kütteväärtuse 10,816 MWh/t alusel. Saastetasumäärad on kajastatud vastavalt keskkonnatasude seaduse §-le 19.

Maamaks 0,11 tuh €

Et majandusaastal 2012 põhinevad maa maksustamise määrad Kose vallas samadel alustel varasematega, siis on ettevõtte maamaksu kulu prognoosimisel lähtunud eelnenud aasta tegelikust kulust.

KA seisukoht mittekontrollitavate kulude osas

Keskkonnatasud

Keskkonnatasude kujunemist kajastab alljärgnev tabel 9.

Tabel 9. UM keskkonnatasud

Saasteaine nimetus	Saasteainete kogus põlevkiviõli, t	2012.a maksumäär, €/t	Asukoha koefitsient	Kokku tuh €
Lämmastikoksiid	8,16	91,9	1,0	0,75
Süsinikoksiid	5,44	5,8	1,0	0,03
Lenduvad org.üh.	0,06	91,9	1,0	0,01
Tahked osakesed	5,44	66,5	1,0	0,36
Vääveldioksiid	22,36	66,2	1,0	1,48
Süsinikdioksiid	4 167,49	2,0	1,0	8,33
Raskemetallid	0,02	1 240,5	1,0	0,03
KOKKU:	4 208,95			10,99

KA, kontrollinud UM keskkonnatasude (vt Tabel 9) arvutuse õigsust on seisukohal, et ettevõtja on arvestanud keskkonnatasud õigesti, lähtudes seejuures KA poolt käesoleva kirja punktis 3.4 põhjendatuks peetud põlevkiviõli primaarenergia kogusest 15 114 MWh.

Tulenevalt eeltoodust peab KA põhjendatuks ettevõtja poolt tariifiaastaks 2012 prognoositud keskkonnatasusid summas 10,99 tuh €.

Riigilõiv

Kuna prognoositud riigilõiv 0,1 tuh € aastas moodustab tariifiaasta 2012 kuludest (v.a kütus) $0,1 / 193,08 * 100 = 0,05\%$ ja kogukuludest (sh kütus) 0,012%, **siis peab KA põhjendatuks riigilõivu kulu 0,1 tuh € aastas.**

Maamaks 0,11 tuh €

Maamaks on ettevõttest sõltumatu kulu ja moodustub vastavalt tegelikult kujunevale kulule. Esitatud taotluse kohaselt prognoosib UM tariifiaastaks 2012 maamaksu kuluks 0,11 tuh €, mis on võrdne 2011.a tegeliku maamaksu kuluga. **Tulenevalt eeltoodust peab KA põhjendatuks ettevõtja poolt tariifiaastaks 2012 prognoositud maamaksu summas 0,11 tuh €.**

Käesoleva kirja punktis 4.2 toodud põhjendustel aktsepteeris KA mittekontrollitavate kuludena keskkonnatasusid summas 10,99 tuh €, riigilõivusid summas 0,1 tuh € ja maamaksu summas 0,11 tuh €, seega peab KA põhjendatuks UM poolt tariifiaastaks 2012 prognoositud mittekontrollitavaid kulusid summas 11,2 tuh €.

4.3. Tegevuskulud

Vastavalt Metoodika punktile 6.4 defineerib KA tegevuskuludeks (v.a. kapitalikulu) kulusid, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu. Hindade kooskõlastamisel ja kontrollimisel vastavalt Metoodika punktile 6.5 KA ei aktsepteeri:

1. ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
2. tarbijate poolt makstud liitumistasude arvelt ja tagastamatu abi raames soetatud põhivara kulumit (kapitalikulu);
3. sponsorlust, kingitusi ja annetusi;
4. soojuse vahendajatele makstavaid tasusid;
5. mittepõhitegevusega seotud kulusid;
6. varade väärtuste muutusi (varude jääkide muutus, käibevara allahindlus, põhivara väärtuse langus, kahjum materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist ja likvideerimisest, jm);
7. kehtiva seadusandluse järgi ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
8. teisi, ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osutunud kulusid (nt erisoodustusega seotud maksud, kohtumenetlustega seotud kulud jms).

Metoodika punkti 6.8 kohaselt võib KA tehnilise efektiivsuse tõstmiseks või püsikulude (tegevuskulude) kokkuhoiuks määrata ettevõtjale arenduskohustuse konkreetseks ajaperioodiks.

UM taotlus tegevuskulude osas (103,68 tuh €)

Esitatud Taotluse põhjal taotleb UM tegevuskulude lülitamist hinnavalemisse püsiteguri „*tegur 17,09*“ kaudu.

Taotluse põhjal on ettevõtte kalkuleerinud tariifiaastaks 2012 tegevuskulusid summas 103,68 tuh €.

KA seisukoht tegevuskulude osas

KA koostas UM tegevuskulude analüüsimiseks Tabeli 10. Tabeli koostamisel on KA lähtunud

UM esitatud andmetest.

Tabel 10. UM tegevuskulud

	Ühik	2009	2010	2011	2012
Tegevuskulud	tuh €	119,23	120,88	117,14	103,68
Soojuse müügiimaht	MWh	10 999	12 309	10 792	11 300
Tegevuskulude erikulu müügiimahule	€/MWh	10,84	9,82	10,85	9,18
Tegevuskulude muutus	%		1,4	-3,1	-11,5
Tegevuskulude erikulu muutus	%		-9,4	10,5	-15,4

Tabelis 10 on näha, et UM tegevuskulud on olnud 2009.a 119,23 tuh € ja 2010.a 120,88 tuh €. Tariifiaastaks 2012 prognoosib UM tegevuskulude 14,23% (103,68/120,88*100% -100% = -14,23%) langust võrreldes 2010.aastaga. KA arvutab UM tegevuskulude erikulu müügiimahu kohta, milleks 2012.aastal on prognoositud 9,18 €/MWh (103,68/11 300 * 1000 = 9,18). Nimetatud tegevuskulude erikulu on 6,5% (9,18 / 9,82 * 100% - 100% = -6,5%) madalam võrreldes 2010.aasta erikuluga. Seega lähtudes asjaolust, et UM prognoosib tariifiaastaks 2012 tegevuskulude mahu ja -erikulu vähenemist vastavalt 14,23% ja 6,5%, **on KA seisukohal, et UM prognoositud tegevuskulud summas 103,68 tuh € on põhjendatud, sest ettevõtja on prognoosinud efektiivsemat majandamist.**

5. REGULEERITAVA VARA, KAPITALIKULU JA PÕHJENDATUD TULUKUSE ARVESTUS

5.1. Reguleeritava vara arvutamise põhimõtted

Metoodika punkti 3.1 kohaselt on reguleeritav vara reguleeritavas tegevuses kasutatav materiaalne põhivara ja käibekapital. Metoodika punkti 3.4 kohaselt võtab KA reeglina käibekapitali arvestuse aluseks 5% majandusaasta netoväliskäibest.

Reguleeritud vara arvestamisel on aluseks Metoodika punktid 3.6 kuni 3.8. Ettevõtja reguleeritavate varade hulka arvestab KA ainult soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks kasutatavat põhivara.

Vastavalt Metoodika punktile 3.10 ei arvata reguleeritavate varade hulka materiaalselt põhivara, mida kasutatakse mittepõhitegevuses, pikaajalisi finantsinvesteeringuid, immateriaalselt põhivara (v.a. arvutitarkvara ja programmide litsentsid), tagastamatu abi (näiteks Euroopa Liidu välisabi programmid) raames soetatud põhivara ning tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud materiaalselt põhivara.

Metoodika punkti 3.12 kohaselt võrreldakse reguleeritava vara väärtust ettevõtja raamatupidamise bilansilise väärtusega. Vastavalt Metoodika punktile 3.14 on reguleeritava vara arvestus järjepidev ning jätkub kõikidel järgnevatel regulatsiooniperioodidel.

Metoodika punktist 3.3 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara alljärgneva valemiga:

$$RV = (RV_0 + RV_1) / 2 + KK$$

kus:

- RV - reguleeritav vara;
- RV₀ - reguleeritava põhivara maksumus regulatsiooniperioodi alguses;
- RV₁ - reguleeritava põhivara maksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
- KK - käibekapital.

5.2. Kapitalikulu arvutuse põhimõtted

Metoodika punkti 3.16 kohaselt on kapitalikulu müüdava kauba ning teenuste hindadesse lülitatav kulu, mis on seotud materiaalse põhivara soetamisega.

Metoodika punkti 3.17 järgi on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine kaupade ja teenuste müügi kaudu põhivara kasuliku eluea vältel.

5.3. Põhjendatud tulukuse arvutuse põhimõtted

Metoodika punktist 7 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_{\text{lubatud}} \times RV$$

kus: PT - põhjendatud tulukus (lubatud ärikasum)

r_{lubatud} - lubatud tulunorm ehk *WACC*

RV - reguleeritav vara.

KA kasutab Metoodika punkt 7.5 seisukohta, kus investeeritud varade tootlikus ei ületa ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda. Vastavalt punktile 7.6 arvutatakse *WACC* alljärgneva valemi alusel:

$$WACC = k_{\text{omakapital}} \times (OK / (VK+OK)) + k_{\text{võlakapital}} \times (VK / (VK+OK))$$

kus:

$k_{\text{omakapital}}$ -omakapitali hind;

$k_{\text{võlakapital}}$ -võlakapitali hind;

OK -omakapitali osakaal;

VK -võlakapitali osakaal;

WACC - kapitali kaalutud keskmine hind.

Metoodika punkti 7.7 kohaselt lähtutakse *WACC*-i leidmisel võlakapitali hinnast, omakapitali hinnast ja kapitali struktuurist. Metoodika punkti 7.8 kohaselt kasutab KA *WACC*'i arvutamisel kapitali struktuuri, millest 50% on võlakapital ja 50% omakapital. KA ei kasuta *WACC*'i kapitali struktuuri arvutamisel ettevõtte bilansilisi andmeid. Tururegulatsiooni tingimustes võib regulaator sekkuda ettevõtte finantseerimisega seotud otsustesse ning dikteerida kindla kapitali struktuuri või siis kalkuleerida teenuse hinnad koos kindla kapitali struktuuriga, mis võib erineda ettevõtte tegelikust kapitali struktuurist.

KA on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna (*WACC*) leidmiseks elektri-, soojuse-, gaasi- ning elektrienergia ja soojuse koostootmise ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks“ (2011.a), mis on avalikustatud KA veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=10947>. Nimetatud juhendi punktis 3 on tabelis 5 kajastatud **kaalutud keskmise kapitali hind (*WACC*) soojusettevõtjatele 8,18%**, mille kujunemise aluseid kajastab alljärgnev tabel 11.

Tabel 11. *WACC* arvestus (%-des)

	Soojus- ettevõtte
Riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	3,58
Eesti riigiriski preemia	1,90
Ettevõtja võlakapitali riskipreemia	1,00
Võlakapitali hind	6,48
Riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	3,58
Eesti riigiriski preemia	1,90
Tururiski preemia (McKinsey)	5,00

Beeta (võimendusega 50%:50%)	0,88
Omakapitali hind	9,88
Võla- ja omakapitali osakaal (50%:50%)	0,50
WACC	8,18

5.4. Investeeringud

Esitatud Taotluse kohaselt planeerib UM tariifiaastal 2012 investeerida 70 tuh € olemasolevate soojustrasside rekonstrueerimisse Kose-Uuemõisas, mille tulemusena on 5,14 km trassidest rekonstrueeritud 82%. Aastatel 2009-2011 on ettevõtte investeerinud soojustrasside renoveerimisse 210 tuh € (sh 2011.a 83 tuh €). Investeeringute tulemusena on kolme piirkonna keskmine suhteline trassikadu vähenenud 17,6%-lt 13,6%-le 2011.a lõpuks (vt Tabel 4).

2012.aastal planeerib ettevõtte alustada ka KIK-i kaasabil hakkepuidul töötava koostootmisjaama 0,92 MW_{Th} + 0,4 MWe ehitust Kosel. Kogu projekti maksumuseks on prognoositud 1,34 mln €, sellest omafinantseering 804 tuh €. Ettevõtte väitel andis KIK projektile positiivse otsuse, kuid hetkel rahastus ja ajakava puudub.

KA peab kavandatavat investeeringut soojustrasside parendusse põhjendatuks, kuna nimetatud investeering on vajalik soojusvarustuse efektiivsuse ja jätkusuutlikkuse tagamiseks.

5.5. Reguleeritav vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus

UM seisukoht kapitalikulu (23 tuh €) ja põhjendatud tulukuse (40,69 tuh €) osas

Esitatud Taotluse põhjal taotleb UM kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse lülitamist hinnavalemisse püsitemuri „*tegur 17,09*“ kaudu.

Esitatud Taotluses on ettevõtja arvutanud tariifiaastal 2012 kujunevaks kapitalikuluks 23 tuh € ja põhjendatud tulukuseks 40,69 tuh €.

KA seisukoht kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse osas

Kapitalikulu

Võttes aluseks UM poolt esitatud põhivara nimekirja, soetusmaksumused, kuluminormid ja Taotluses prognoositud 2011-2012.a investeeringud, on KA koostanud kapitalikulu põhjendatuse kontrollimiseks tabeli 12.

Tabel 12. UM kapitalikulu arvestus tariifiaastal 2012

Kapitalikulu arvestus, tuh €	soetus- maksumus	soetus- aeg	kulumi- norm, %	jääkmaksumus aasta alguses	kulum 2012.a	jääkmaksumus aasta lõpus
Maa (2 kinnistut)	7,45			7,45		7,45
KO soojatrass	262,02	X 1998	3,3	146,30	8,73	137,56
KO soojatrass	15,09	IX 2010	3,3	14,49	0,50	13,98
UM soojatrass	33,41	VIII 2003	3,3	24,04	1,11	22,92
UM soojatrass	29,082	VI 2005	3,3	22,78	0,97	21,81
UM soojatrass	74,5	VIII 2009	3,3	68,50	2,48	66,01
UM soojatrass (Põllu)	36,673	IX 2010	3,3	35,26	1,22	34,04
RA soojatrass	28,13	X 2008	3,3	25,00	0,94	24,06
Renault	12,45	IV 2006	12,3	3,86	1,53	2,33
Kaubik Renault	7,85	VII 2009	20,0	3,93	1,57	2,36
2011.a investeering soojatrassi	83	2011	3,3	81,62	2,77	78,85
2012.a investeering soojatrassi	70	2012	3,3		1,17	68,83
Materiaalne põhivara kokku (v.a maa)	652,21			425,76	23,00	472,76
Perioodi keskmine kuluminorm					3,7%	

Tabelist 12 on näha, et UM põhivara soetusmaksumus (v.a maa) tariifiaastal 2012 on 652,21 tuh € ja keskmine kuluminorm 3,7%, mida KA peab mõistlikuks. Kontrollarvutuse tulemusena kujunes UM põhivara kapitalikulu suuruseks 23 tuh €, mis ühtib ettevõtja Taotluses toodud kapitalikuluga.

Tulenevalt eeltoodust loeb KA keskmist kuluminormi 3,7% aastas ning kapitalikulu 23,0 tuh € põhjendatuks.

Põhjendatud tulukus

Reguleeritavalt varalt arvutatakse Metoodika punktist 7 tulenevalt põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_{\text{lubatud}} \times RV$$

kus: PT - põhjendatud tulukus (lubatud ärikasum)

r_{lubatud} - lubatud tulunorm ehk *WACC*

RV - reguleeritav vara.

Vastavalt tabelis 12 kajastatud näitajatele kujuneb ettevõtte tariifiaasta 2012 reguleeritav vara järgnevalt:

$$RV = (RV_0 + RV_1) / 2 + KK =$$

$$= ((\text{maa } 7,45 + \text{mater. põhivara } 425,76) + (\text{maa } 7,45 + \text{mater. põhivara } 472,76)) / 2 + 40,70 =$$

$$= 497,41 \text{ tuh €},$$

seejuures käibekapital $KK = 5\%$ taotletavast müügitulust $= 813,97 * 5\% = 40,70$ tuh €.

Põhjendatud tulukuse väärtuseks kujuneb $PT = r_{\text{lubatud}} \times RV = 8,18\% * 497,41 = 40,69$ tuh €.

Metoodika kohaselt arvutatud põhjendatud tulukuse väärtus vastab Taotluses esitatud väärtustele (vt Tabel 1). Seega peab KA põhjendatuks UM Taotluses põhjendatud tulukust väärtuses 40,69 tuh €.

6. HINNAVALEM

Vastavalt KKütS § 9 lõike 10 alusel võib soojusettevõtja taotleda KA-lt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel. Vastavalt Metoodika punktile 9.2 juhindub KA soojuse piirhinna kooskõlastamisel valemil alusel KKütS § 8 lõikest 3 ning KA poolt välja töötatud Juhendist.

Kuna põlevkiviõli sisseostuhind võib ettevõtjale nii tõusta kui langeda, siis on ettevõtte jaoks tegemist juhitamatute kuluisenditega ning soojuse piirhind tuleks kujundada valemil alusel, kus muutujaks on põlevkiviõli ostuhind.

Seega arvestab valem ainult kütuse (põlevkiviõli, sh põlevkiviõli aktsiis) hinna muutusest tulenevat kulude muutust.

UM seisukoht hinnavalemi osas

Esitatud Taotlusest selgub, et UM soovib kooskõlastada Kose valla Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugküttepiirkondadele alljärgneva ühtse soojuse hinnavalemi:

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 17,09 + 0,123664 \times \text{hind}_{\text{põlevkiviõli}} \pm \text{korrektsioon} \text{ (€/MWh)}$$

milles:

tegur 17,09	kujuneb alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müügi mahuga: soojuse müügi maht	11 300 MWh		
		tuh €	€/MWh	
	muutuvkulud (v.a kütuse ostukulud)	14,51	1,28	
	mittekontrollitavad kulud	11,20	0,99	
	tegevuskulud	103,68		
	kapitalikulu	9,18	23,00	2,04
	põhjendatud tulukus	40,69	3,60	
	kokku	193,08	17,09	
tegur 0,123664	kujuneb soojuse tootmiseks kasutatava põlevkiviõli koguse 1 397,4 t jagamisel müüdava soojuse kogusega 11 300 MWh ehk $1\,397,4 / 11\,300 = 0,123664$;			
Hind _{põlevkiviõli}	põlevkiviõli ostuhind €/t (sh aktsiis ja transpordikulu);			
korrektsioon	soojuse hinna muutus tulenevalt valemis arvestatud põlevkiviõli prognoositud hinna ja tegelikult kujunenud hindade vahest (€/MWh).			

KA seisukoht hinnavalemi osas

Vastavalt KA poolt välja töötatud ja oma veebilehel avaldatud metoodilisest Juhendist kooskõlastab KA üldjuhul hinnavalemi alljärgneval kujul (ettevõtte võib esitada kooskõlastamiseks ka enda hinnavalemi):

$$\text{hind}_{\text{uus}} = \frac{\text{kulud}}{Q_{\text{soojus}}} + \frac{k_{\text{kütus}} \times \text{hind}_{\text{kütus}}}{Q_{\text{soojus}}} \pm \text{korrektsioon} \text{ (€/MWh)}$$

kus:

$hind_{uus}$	uus valemipõhine soojuse piirhind (€/MWh);
kulud	KA kooskõlastusega kooskõlastatud kulud v.a. kütuse ostukulud (tegevuskulud (püsikulud), kapitalikulu, põhjendatud tulukus (ärikasum), muud muutuvkulud jt kulud);
$k_{kütus}$	kütuse kogus (vastavalt KA kooskõlastusele);
$hind_{kütus}$	kütuse uus hind (teisendatuna kütteväärtusele, milline oli aluseks KA kooskõlastuses);
Q_{soojus}	müüdava soojuse kogus (vastavalt KA kooskõlastusele);

korrektsioon soojuse piirhinna muutus tulenevalt valemis arvestatud kütuse hinna ja tegelikult kujunenud kütuse hinna vahest. Tegurit "korrektsioon" ei arvutata aasta jooksul, vaid korrektsioon viiakse sisse peale 12-kuulise perioodi möödumist alates kooskõlastatud hinnavalemi alusel soojuse piirhinna rakendumisest ja see kehtib kuni korrektsiooni arvutamise aluseks võetud müüginahuga täitumiseni. Tulenevalt KKütS § 9 lg-st 9¹ on ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama KA-le uue soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnenemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra. Eelnimetatud seaduse sättest lähtuvalt loeb KA oluliseks kütuse hinna muutust, mis võib vähendada või suurendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra. Kui ettevõtja ei esita hinnaperioodi keskel toimunud kütuse hinna olulise suurenemisel (tulenevalt KKütS § 9 lg-st 9¹) KA-le taotlust uue soojuse piirhinna kooskõlastamiseks valemis alusel, ei kuulu sellest tulenev vähemlaekumine kompenseerimisele hinnaperioodi lõpul põhjusel, et mitte lükata kütuse olulistest hinnamuutustest tingitud järsku soojuse hinnatõusu tulevikku üksnes lisanduva korrektsiooniga, vaid tagada soojuse hind, milles sisalduv kütuse hind peegeldab võimalikult täpselt olemasolevat turuolukorda ja oleks seeläbi põhjendatud, kulupõhine ning tarbijale arusaadavam.

Järgnevalt analüüsib KA UM taotletud hinnavalemit tegurite kaupa.

$$hind_{soojus} = 17,09 + 0,123664 \times hind_{põlevkiviõli} \pm korrektsioon \text{ (€/MWh)}$$

Tegur „17,09“ kujuneb käesoleva otsuse punktides 3, 4 ja 5 käsitletud näitajatest ja vastab KA poolt välja töötatud valemis tegurile **kulud** / Q_{soojus} . Liites kokku elektrienergia kulud, kemikaalide ning vee- ja kanalisatsioonikulud, mittekontrollitavad kulud, tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse saadakse tegur **kulud**. Jagades **kulud** soojuse müüginahuga, saame teguri väärtuse [(13,89 + 0,62 + 11,2 + 103,68 + 23,0 + 40,69) / 11 300 * 1000 = 17,09]. **Kuna KA peab põhjendatuks käesoleva otsuse punktides 3.1 (müüginahuga), 4.1 (muutuvkulud: elektrienergia ostukulud ja muud muutuvkulud), 4.2 (mittekontrollitavad kulud), 4.3 (tegevuskulud) ning 5 (kapitalikulu ja põhjendatud tulukus) viidatud näitajaid ning hinnakomponente, siis peab KA põhjendatuks teguri 17,09 kujunemist.**

Tegur „0,123664“ kujuneb käesoleva otsuse punktis 3 käsitletud näitajatest ja vastab KA poolt välja töötatud valemis tegurile $k_{kütus} / Q_{soojus}$. Jagades punktis 3.4 kajastatud põlevkiviõli koguse punktis 3.1 kajastatud soojuse müüginahuga saadakse põlevkiviõli teguri väärtus 0,123664 ($1\,397,4 / 11\,300 = 0,123664$).

KA peab põhjendatuks käesoleva kirja punktides 3.1 (müüginah), 3.3 (tootmise kasutegurid), 3.2 (trassikadu) ja 3.4 (kütuse kogus) viidatud näitajaid, mistõttu KA peab põhjendatuks teguri 0,123664 kujunemist.

Tegur „hind_{põlevkiviõli}“ iseloomustab põlevkiviõli sisseostuhinda €/t (sh põlevkiviõli aktsiis ja transpordikulu) ja vastab samuti KA poolt välja töötatud valemis tegurile $hind_{kütus}$. **KA, analüüsinud UM põlevkiviõli hinna kujunemist punktis 4.1, peab põhjendatuks hinnavalemis muutuvate teguri „hind_{põlevkiviõli}“ kasutamist, mis on ettevõtja jaoks tema tegevusest sõltumatud ja soojuse piirhinda mõjutavad tegurid.**

Tegur „korrektsioon“ iseloomustab soojuse hinna muutust tulenevalt valemis arvestatud põlevkiviõli prognoositud hinna ja tegelikult kujunenud hinna vahest (€/MWh) ja vastab KA poolt välja töötatud valemis tegurile „korrektsioon“. Tegurit „korrektsioon“ ei arvutata aasta jooksul, vaid korrektsioon viiakse sisse peale 12-kuulise perioodi möödumist alates kooskõlastatud hinnavalemi alusel soojuse piirhinna rakendumisest ja see kehtib kuni korrektsiooni arvutamise aluseks võetud müüginahu täitumiseni. Kui ettevõtte ei esita hinnaperioodi kestel toimunud kütuse hinna olulisel suurenemisel (tulenevalt KKütS § 9 lg-st 9¹) KA-le taotlust uue soojuse piirhinna kooskõlastamiseks valemi alusel, ei kuulu sellest tulenev vähemlaekumine kompenseerimisele hinnaperioodi lõpul põhjusel, et mitte lükata kütuse olulistest hinnamuutustest tingitud järsku soojuse hinnatõusu tulevikku üksnes lisanduva korrektsiooniga, vaid tagada soojuse hind, milles sisalduv kütuse hind peegeldab võimalikult täpselt olemasolevat turuolukorda ja oleks seeläbi põhjendatud ning tarbijale arusaadavam.

Korrektsioon võib toimida soojuse piirhinda suurendava või vähendavana. Korrektsiooni mõtte seisneb selles, et kui tegelik põlevkiviõli hind erineb soojuse piirhinna arvutuse aluseks olnud prognoositud kütuse hinnast, teostatakse 12 kuu möödumisel müüdava soojuse hinna korrektsioon järgnevas aastaseks perioodiks, võttes aluseks eelneva 12 kuu tegeliku põlevkiviõli kaalutud keskmise hinna ja soojuse müüginahu. Aasta kestel korrektsiooni ümber ei arvutata. Seega 12 kuu möödumisel hetkest, mil UM-le kooskõlastati valemi alusel soojuse piirhind, teostatakse soojuse piirhinna korrektsioon, mis kehtib kuni korrektsiooni arvutamise aluseks võetud müüginahu täitumiseni.

Tulenevalt eeltoodust on KA seisukohal, et ettevõtja poolt kooskõlastamiseks esitatud valemi komponent korrektsioon tuleb arvutada alljärgnevalt:

$$\text{korrektsioon} = \frac{k_{\text{perioodikütus}} \times (\text{hind}_{\text{tegelik}} - \text{hind}_{\text{valem}})}{Q_{\text{perioodisoojus}}} \quad (\text{€/MWh})$$

kus:

$Q_{\text{perioodi soojus}}$

- korrektsiooni perioodi (12 kuud) jooksul tegelikult müüdüd soojuse kogus MWh;

$k_{\text{perioodi kütus}}$

- perioodi (12 kuud) jooksul tegelikult realiseeritud soojuse tootmiseks kasutatud põlevkiviõli tegelik kogus;

$\text{hind}_{\text{tegelik}}$

- perioodi (12 kuud) tegelik põlevkiviõli hind;

hind _{valem}	- põlevkiviõli hind, mis oli aluseks soojuse piirhinna koostõlastamisel valemi alusel;
korrektsioon	soojuse hinna muutus tulenevalt valemis arvestatud põlevkiviõli prognoositud hinna ja tegelikult kujunenud hindade vahest (€/MWh).

KA, analüüsinud UM hinnavalemis muutuvat tegurit „korrektsioon“ järeldas, et nimetatud tegur on koostõlas Metoodika ja Juhendiga.

7. KOKKUVÕTE

Vastavalt KKütS § 9 lõikele 10 seisneb hinnavalemi koostõlastamise tähendus selles, et koostõlastatud hinnavalemi edaspidisel rakendamisel soojuse piirhinna koostõlastamisel jäävad muutumatuks kõik soojuse piirhinna arvutamise aluseks olevad kulud, v.a kulud kütusele. Muutuvaks teguriks on antud juhul põlevkiviõli (sh aktsiis ja transpordikulu) sisseostuhind. Seega arvestab hinnavalem ainult põlevkiviõli sisseostuhinna muutusest tulenevat kütuse kulude muutust.

KA on seisukohal, et UM poolt koostõlastamiseks esitatud alljärgnev soojuse piirhinna hinnavalem:

$$hind_{soojus} = 17,09 + 0,123664 \times hind_{põlevkiviõli} \pm korrektsioon \text{ (€/MWh)}$$

on kulupõhine ning vastavus KKütS § 9 lõikes 10 ja KKütS § 8 lõikes 3 toodud põhimõtetega, millega on tagatud:

- vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- investeeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- keskkonnanõuete täitmine;
- kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- põhjendatud tulukus.

Kontrollides UM poolt Taotluses esitatud soojuse piirhinna hinnavalemi õigsust, asendas KA eelpooltoodud hinnavalemis kajastatud teguri „ $hind_{põlevkiviõli}$ “ taotluses toodud põlevkiviõli kaalutud keskmise ostuhinnaga **444,32 €/t** ning võttes kütuse hinna korrektsiooni väärtuseks **0 €/MWh³** (komponent „korrektsioon“) kujuneb soojuse piirhinnaks:

$$hind_{soojus} = 17,09 + 0,123664 \times 444,32 \pm 0 = 72,03 \text{ €/MWh,}$$

mis vastab ettevõtja poolt taotletud soojuse piirhinnale (vt Tabel 1).

³ Korrektsiooni väärtus on 0 €/MWh, sest U-M Soojus OÜ ei täida käesoleva otsuse koostõlastamise kuupäeva seisuga Juhendis ettenähtud korrektsiooni arvestamise põhimõtteid. Juhendi kohaselt on soojusettevõtte kohustus arvestada tegeliku ja KA poolt hinnavalemiga lubatud vedelkütuse hindade erinevuse tulemusel enam teenitud või saamata jäänud tulu korrektsiooni pärast 12 kuu möödumist esmakordsest piirhinna koostõlastamisest hinnavalemi alusel ning edaspidi 12 kuu möödumisel eelmisest korrektsiooni arvutamisest.

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KKütS § 8 lg 3, KKütS § 9 lg 1 p 1, ja § 29 lg 5, Metoodikast ja metoodilisest juhendist „Juhend soojuse piirhinna koostõlastamiseks valemi alusel ja korrektsiooni arvutamiseks“

otsustan:

1. Koostõlastada U-M Soojus OÜ Kose valla Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugkõttepiirkondadele ettevõtte poolt 22.12.2011.a koostõlastamiseks esitatud hinnavalem:

$$hind_{soojus} = 17,09 + 0,123664 \times hind_{põlevkiviõli} \pm korrektsioon \text{ (€/MWh)},$$

milles:

tegur 17,09	kujuneb alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müügi mahuga:	11 300	MWh
	soojuse müügi maht	tuh €	€/MWh
	muutuvkulud (v.a kütuse ostukulud)	14,51	1,28
	mittekontrollitavad kulud	11,20	0,99
	tegevuskulud	103,68	
	kapitalikulu, 18	23,00	2,04
	põhjendatud tulukus	40,69	3,60
	kokku	193,08	17,09
tegur 0,123664	kujuneb soojuse tootmiseks kasutatava põlevkiviõli koguse 1 397,4 t jagamisel müüdava soojuse kogusega 11 300 MWh ehk $1\,397,4 / 11\,300 = 0,123664$;		
Hind _{põlevkiviõli}	põlevkiviõli ostuhind €/t (sh aktsiis ja transpordikulu);		
korrektsioon	soojuse hinna muutus tulenevalt valemis arvestatud põlevkiviõli prognoositud hinna ja tegelikult kujunenud hindade vahest (€/MWh).		

2. Koostõlastada U-M Soojus OÜ Kose valla Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugkõttepiirkondadele ettevõtte poolt hinnavalemi alusel arvutatud soojuse piirhind **72,03 €/MWh**.

3. Tulenevalt KKütS § 9 lõikest 9¹ on U-M Soojus OÜ kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid (sh kütuse hindade muutust), mis mõjutavad soojuse hinna tarbijale, ja esitama KA-le uue soojuse piirhinna muutuvtasu koostõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinna tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.

4. Lähtuvalt KKütS § 9 lõikest 10 kehtib U-M Soojus OÜ Kose valla Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugkõttepiirkondadele KA otsusega koostõlastatud hinnavalem kolm aastat.

5. Hinnavalemit mõjutavate hinnakomponentide (tootmise efektiivsusnäitajad, müügi maht, kulud, soojuse tootmiseks kasutatavate kütuste liigid) muutumisel esitab U-M Soojus OÜ viivitamatult taotluse uue hinnavalemi koostõlastamiseks.

6. U-M Soojus OÜ on kohustatud arvestama tegeliku ja KA poolt hinnavalemiga lubatud põlevkiviõli hindade erinevuse tulemusel enam teenitud või saamata jäänud tulu korrektsiooni pärast 12 kuu möödumist esmakordsest piirhinna kooskõlastamisest hinnavalemi alusel ning edaspidi 12 kuu möödumisel eelmisest korrektsiooni arvutamisest.

7. Soojuse piirhinna kooskõlastamiseks vajalike andmete esitamisel juhinduda KA poolt välja töötatud ja ameti veebilehel (www.konkurentsiamet.ee) avaldatud metoodilisest juhendist “Juhend soojuse piirhinna kooskõlastamiseks valemi alusel ja korrektsiooni arvutamiseks”

Käesoleva otsusega mittenõustumise korral on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks Tallinna Halduskohtule.

/Allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor